

සීමාසහිත ලංකා ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාව - 2017

2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සීමාසහිත ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාවේ (“සමාගම”) මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී.

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 150(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ඉදිරිපත් කළ යුතු 2017 සිට 2020 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් 2022 අප්‍රේල් 29 දින 9/17 කාණ්ඩය යටතේ 2017 වර්ෂයේ සිට 2020 වර්ෂය දක්වා මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව වාර්තාවක් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලද අතර ඊට වැඩිමනත් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ ව්‍යවසායයන් (SLFRS for SMEs) සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූල වන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළවන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළවන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

(අ) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් හෝ විස්තරාත්මක උපලේඛනයක් සමාගම විසින් පවත්වා නොතිබීම හේතුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ පෙන්නුම් කරන රු.මිලියන 30.17ක් වූ දේපල, පිරියත හා උපකරණ සහ ක්ෂය අගය වූ රු.මිලියන 1.41හි සම්පූර්ණත්වය පිළිබඳව තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

(ආ) සමාගම සතු ඉඩම් කොටස් 21 ක් තක්සේරුකර ගිණුම්වලට ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණු අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති යටතේ වූ සටහන් අංක 2.3 හි සින්නකර ඉඩම් වෙනුවෙන් ක්ෂය ප්‍රතිපාදන සලස්වනු ලබන බැව් සාවද්‍ය ලෙස සඳහන් කොට තිබුණි.

(ඇ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සමාගම විසින් ලබා තිබුණු ශුද්ධ අලාභය රු. මිලියන 86.60ක් වූ අතර 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමාගමේ සමුච්චිත අලාභය රු. මිලියන 691.77ක් වී තිබුණි. එමෙන්ම එදිනට සමාගමේ ජංගම වත්කම් ඉක්මවූ ජංගම වගකීම් රු. මිලියන 268.46ක් (සියයට 113) ද සමාගමේ මුළු වත්කම් ඉක්මවූ මුළු වගකීම් රු. මිලියන 694.90ක් (සියයට 260) ද වී තිබුණි. තවද, විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද තොරතුරු අනුව ණය නියමිත පරිදි ආපසු නොගෙවීම හේතුවෙන් ණය සඳහා ඇප තබන ලද සමාගමේ දේපල නෛතිකව පවරා ගැනීම සඳහා විවිධ පාර්ශවයන් විසින් හිමිකම් ඉල්ලීම් කර තිබූ අතර ණයහිමියන් 03 දෙනෙකු විසින් සමාගමට එරෙහිව නඩු පවරා තිබුණි. මෙම කරුණු අනුව සමාගමේ අඛණ්ඩව පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.

එසේ වුවද, සමාගම විසින් 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 220 වගන්තිය පරිදි සමාගමේ කොටස් හිමියන්ගේ අතිවිශේෂ මහා සභා රැස්වීමක් කැඳවා සමාගමට දැරීමට සිදුවී ඇති පාඩුවල ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය සහ පාඩුවලට හේතුව, එවැනි පාඩු සිදුවීම වැළැක්වීමට හෝ පාඩු පිරිමසා ගැනීම සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පියවර කිසිවක් ගෙන ඇති නම් ඒ පියවරයන් පිළිබඳවද සාකච්ඡා කර අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් පිළියෙල කළ වාර්තාවක් කොටස් හිමියන් වෙත යැවිය යුතු වුවත් එසේ සිදුකර නොතිබුණි.

(ඈ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය අනුව විකිණීම සඳහා වූ තොග වටිනාකම රු. මිලියන 68.88 ක් වූ නමුත් තොග සත්‍යාපන වාර්තා, තොග ලෙජරයන් නොමැතිවීම හේතුවෙන් එම තොගවල නිරවද්‍යතාවය හා එදිනට භෞතික පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි විය.

(ඉ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ලැබිය යුතු අත්තිකාරම් අතරින් වසර 04 කට වැඩි කාලයක් තුළ නිරවුල් කර නොගත් එකතුව රු. මිලියන 3.34 ක් වූ විවිධ අත්තිකාරම් ශේෂවල නිරවද්‍යතාවය හා අයකර ගැනීමේ ශක්‍යතාවය තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අත්තිකාරම් ලේඛන හා අදාළ මූලික සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

(ඊ) සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම නොවන වගකීම් යටතේ රාජ්‍ය ආයතන 08 කින් ලබාගෙන තිබුණු ණය සහ අත්තිකාරම් රු. මිලියන 431.3 ක් දක්වා තිබුණද එම ණය ලබා ගැනීමට අදාළ නියමයන් සහ කොන්දේසි සමාලෝචනය කිරීම සඳහා අදාළ ණය ගිවිසුම් හෝ වෙනත් ආධාරක ලියකියවිලි, විස්තර හා ශේෂ සනාතන විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොවුණි. මෙම ණය මුදල් අතර නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථාවෙන් ලබාගෙන තිබූ ණය මුදල රු. මිලියන 40.86 ක් ලෙස දක්වා තිබූ නමුත් නිවාස සංවර්ධන මූල්‍ය සංස්ථාවේ 2021 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරීක්ෂා කිරීමේදී එම ණය මුදල ලබා ගැනීමේදී සමාගම විසින් ඇපයට තබන ලද ඉඩම ණය මුදල නොගෙවීම හේතුවෙන් එම සංස්ථාව විසින් පවරාගෙන ආයෝජන වත්කමක් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණු බව විගණන පරීක්ෂාවකදී නිරීක්ෂණය විය. තවද විගණන තහවුරු කිරීම් අනුව රු.මිලියන 7.5 ක්වූ නිවාස සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ලැබී තිබුණු ණය මුදල එම අධිකාරියෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි ඇතුළත් වී නොතිබුණු අතර නිවාස ඉදිකිරීම් අමාත්‍යාංශයෙන් ලබාගත් ලෙස දැක්වෙන රු. මිලියන 51.40 ක ණය මුදල සම්බන්ධයෙන් කිසිදු තොරතුරක් සමාගමෙන් හෝ එම අමාත්‍යාංශයෙන් ලබාගත නොහැකි විය.

(උ) 2007 සැප්තැම්බර් 27 දිනැති අමප/07/1625/342/021 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි කොළඹ 12 ශ්‍රී සංඝරාජ මාවතේ පිහිටි ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාවට අයත් ඉඩමකින් පර්චස් 100 කින් යුත් බිම් කොටසක් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවට පැවරීම සඳහා රු. මිලියන 50 ක අත්තිකාරම් මුදලක් 2008 පෙබරවාරි 22 දින සමාගම විසින් ලබාගෙන තිබුණි. එහෙත් 2012 මැයි 07 දිනැති අංක 12/0446/540/005 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයකින් ඉහත අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අවලංගු කර තිබුණු අතර ලබාගත් අත්තිකාරම් මුදල ආපසු ගෙවිය යුතුව පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයෙහි ජංගම නොවන බැරකම් යටතේ මෙම ගෙවිය යුතු අත්තිකාරම් මුදල පෙන්නුම් කළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා වූ සටහනක් මඟින් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එවැනි බැඳීමක් නොමැති බැව් සඳහන් කළ බව දක්වා තිබුණි.

(ඌ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ජංගම වත්කම් හා ජංගම වගකීම් යටතේ පිළිවෙලින් බැංකු ගිණුම් 04ක ශේෂය රු. මිලියන 6.54 ක් හා බැංකු ගිණුම් 08ක අයිතූ ශේෂය රු. මිලියන 161.81 ක් දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද බැංකු සනාථන පරීක්ෂා කිරීමේදී බැංකු ගිණුම් 05 කට අදාළව රු.මිලියන 1.55

ක්ද වූ බැංකු ගිණුම් 03 කට අදාළව අයිරා ශේෂය රු. මිලියන 23.01 ක් වී තිබුණි. බැංකු ගිණුම් 04 කට අදාළව බැංකු සනාථන හෝ බැංකු ප්‍රකාශන විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි. මේ අනුව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ බැංකු ශේෂය හා අයිරා ශේෂ පිළිවෙලින් රු.මිලියන 4.99 ක හා රු.මිලියන 138.80 ක් බැංකු සනාථ මගින් තහවුරු කර නොතිබුණි. තවද ඉදිරිපත් කර තිබූ බැංකු ගිණුම් 08 ට අදාළ බැංකු සනාථන හා මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ මුදල් ශේෂ අතර වෙනස රු.මිලියන 15.88 ක් වී තිබුණි.

- (ඵ) 2019 වර්ෂයේදී පරිගණක පද්ධතියේ දත්ත විනාශවීමක් සිදුවූ බව සමාගම විසින් ප්‍රකාශකළ අතර ඒ හේතුවෙන් මුදල් පොතේ ශේෂය නිවැරදිව සොයාගත නොහැකිවීම නිසා මුදල් පොතේ ආරම්භක හා අවසාන ශේෂවල නිවැරදිතාවය තහවුරු කළ නොහැකි විය. තවද බැංකු ගිණුම් 12 ට අදාළව මාසික බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශන පිළියෙල කර නොතිබුණි. මේ හේතුවෙන් මුදල් හා බැංකු ගණුදෙනු අතර පැවති වෙනස්කම් හා ඒ සඳහා හේතු වූ කරුණු පිළිබඳව විගණනයේදී තහවුරු කරගත නොහැකි විය.
- (ආ) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ වර්ෂයේ අලාභයට විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් කර නොතිබුණු පෙර වර්ෂ ගැලපීම් වූ රු. මිලියන 36.13 ක් ගළපා තිබුණි. මෙයින් රු.මිලියන 20.76ක් පාරිතෝෂිත වෙන්කිරීම් වූ අතර ඉතිරි රු. මිලියන 15.88 ක් බැංකු ගිණුම් 08 කට අදාළ මුදල් පොතේ ශේෂ හා බැංකු ප්‍රකාශන අතර වෙනස්කම්වල එකතුව බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) 2017 වර්ෂය සඳහා වූ රු. මිලියන 10.36 ක් ද ඇතුළත්ව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට එකතුව රු. මිලියන 74.93 ක් වූ ගෙවිය යුතු ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු, ව්‍යාපාර පිරිවැටුම් බදු, එකතු කළ අගය මත බදු හා ආර්ථික සේවා ගාස්තු ගෙවීමට වර්ෂය තුළදීද කටයුතු කර නොතිබුණු අතර ලැබිය යුතු එකතු කළ අගය මත බදු රු.මිලියන 30 ක් අයකර ගැනීමට ද කටයුතු කර නොතිබුණි. එකතු කළ අගය මත බදු යනාදියෙහි විස්තරාත්මක උපලේඛන, බදු වාර්තා, බදු ගණනය කිරීම් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් ඒවායේ නිරවද්‍යතාවයද තහවුරු කළ නොහැකි විය.
- (ඈ) ස්කන්ධය (Equity) යටතේ සීමිත සංචිත (Restricted Reserve) ලෙස රු. මිලියන 16.11 ක හර ශේෂයක් මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුළ අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතියද එම ශේෂයෙහි නිරවද්‍යතාවය, සම්පූර්ණත්වය හා පැවැත්ම තහවුරු කර ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය විස්තර ඇතුළත් මූලික ලියවිලි, උපලේඛන, අදාළ අනුමැතීන් වැනි ප්‍රමාණවත් උචිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ඉ) අනුක්‍රමික අංක පිළිවෙළ අනුව විකුණුම් ඉන්වොයිසි පරීක්ෂාවේදී ඉන්වොයිස්පත් 33ක් හිඟව තිබීම හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පෙන්වුම් කරන විකුණුම් ආදායම වූ රු.මිලියන 816.27හි සම්පූර්ණත්වය හා නිරවද්‍යතාවය පිළිබඳ තහවුරු කරගත නොහැකි විය.
- (ඊ) ණයහිමි ලෙජරයේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දින සටහන් කර තිබූ වටිනාකම රු.මිලියන 8.29 ක්වූ සිමෙන්ති මිලදී ගැණුම්වලට අදාළ වූ ණයහිමියාගේ නාමය හෝ හඳුනාගැනීමේ කේතය දක්වා නොතිබුණු නිසා එම බැරකම සඳහා ණයහිමියකු හඳුනා ගත නොහැකි විය. ගැණුම් ඇණවුමේදී ණයහිමියාගේ නම ඇතුළත්කර නොතිබූ අතර ණය හිමියා හඳුනා ගැනීම සඳහා අදාළවන වෙනත් තොරතුරුද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (උ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දක්වා ඇති රු. මිලියන 156.48 ක් වූ වෙළෙඳ ණයහිමි ශේෂ හා රු. මිලියන 79.11 ක් වූ වෙළෙඳ ණයගැති ශේෂ තහවුරු කිරීම් සහ ණයගැති සහ ණයහිමි කාල විශ්ලේෂණයන්ද විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි. මේ හේතුවෙන් එම ශේෂවල නිරවද්‍යතාවය, සම්පූර්ණත්වය හා පැවැත්ම තහවුරු කර ගත නොහැකි විය. තවද, වෙළෙඳ ණයහිමියන්ගේ වටිනාකම රු. මිලියන 156.48 ක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ දක්වා තිබුණද ලෙජර ගිණුම් අනුව එම ශේෂය රු.මිලියන 156.89 ක් වූයෙන් රු.මිලියන 0.41ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර වෙනසට හේතුවක්ද විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.
- (ඌ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්වෙන වටිනාකම රු. මිලියන 36.37 ක් වූ බැංකු ඇපකර අතුරින් රු. මිලියන 24.37 ක් වටිනා බැංකු ඇපකර වෙනුවෙන් ශේෂ තහවුරු කිරීම් ඉදිරිපත් නොවීය.

- (ඩ) නියැදි විගණන පරීක්ෂාවකදී හෙළිදරව් වූ පරිදි රු. මිලියන 9.68 ක් වූ මිලදී ගැනුම් වවුචරපත් 06 ක වටිනාකම වූ ගැනුම් ගිණුම තුළ ඇතුළත් කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. මේ හේතුවෙන් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ විකුණුම් පිරිවැය තුළ ඇතුළත් රු. මිලියන 744.83 ක් වූ ගැනුම් වටිනාකමෙහි නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කළ නොහැකි විය. එමෙන්ම මිලදී ගැනුම් සම්බන්ධ ප්‍රසම්පාදන තොරතුරු ඇතුළත් ලිපිගොනුද විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.
- (ණ) ගෙවීම් වවුචර පරීක්ෂාවේ දී සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ගෙවීම් සම්බන්ධ රු.මිලියන 22.42 ක් වටිනාකමැති වවුචර 126 ක් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් නොවීම හේතුවෙන් එම ගෙවීම්වල නිරවද්‍යතාවය, අදාළත්වය, සම්පූර්ණත්වය ආදී කරුණු සන්නිරීක්ෂණය කළ නොහැකි විය.
- (ත) පුද්ගලික සමාගම් දෙකක සභාපතිවරුන් විසින් හිඟ ණය ආපසු ගෙවන ලෙස දන්වමින් 2022 වර්ෂයේදී ඉදිරිපත් කර තිබූ ලිපි අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම සමාගම්වලට ලැබිය යුතු ශේෂ රු. මිලියන 43.40 ක් බව දක්වා තිබූ නමුත් ලෙජරය අනුව ණයහිමි ශේෂය රු. මිලියන 16.96 ක් පමණක් වී තිබුණි. ඒ අනුව ණය විමසීමේ ලිපි හා ලෙජරයේ ණයහිමි ශේෂ අතර වෙනස රු.මිලියන 26.44 ක් බව නිරීක්ෂණය වූ නමුත් එම වෙනසට හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ද) 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මහජන බැංකුවෙන් ලබා ගන්නා ලද ණය මුදලේ ශේෂය වූ රු. මිලියන 136.54 ක් සඳහා සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ගෙවිය යුතු පොළිය විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ රු. මිලියන 1.12 ක් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. මේ හේතුවෙන් වර්ෂයේ අලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දැක්වුණි.
- (න) සමුපාකාර සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව වෙතින් 2013 වර්ෂයේදී ලබාගත් රු.මිලියන 75 ක ණය ශේෂය වෙනුවෙන් 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ පොළිය වූ රු.මිලියන 25.82 ක් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදීද ගෙවීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඵ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ වෙළඳ හා අනෙකුත් ගෙවිය යුතු දෑ යටතේ විලම්භිත අයහාර ලෙස ඇතුළත් කර ඇති වන්දි ගෙවීම සඳහා වූ රජයේ ආධාර ලැබීම් රු.මිලියන 38.29 ක් 2012 වර්ෂයට පෙර සිටම ක්‍රමක්ෂය ප්‍රතිපාදනය නොකර ගිණුම්වල ඉදිරියට ගෙන එමින් පැවතුණි. එම මුදල් උපයෝගී කරගෙන වන්දි මුදල් ගෙවා තිබේදැයි තහවුරු කර ගැනීමට සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවුණි.

ඉහත කරුණු හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දේපල, පිරිසත හා උපකරණ, වෙළඳ හා වෙනත් ලැබිය යුතු මුදල්, ණය මුදල් හා තාවකාලික ණය මුදල්, වෙළඳ හා වෙනත් ගෙවිය යුතු මුදල්, (මිලදී ගැනුම්, විකුණුම්) ගෙවිය යුතු ආදායම් බදු, මූල්‍ය පිරිවැය සම්බන්ධිත පාර්ශව ගනුදෙනු හා හෙළිදරව් කිරීම් සහ මූල්‍ය උපකරණ සඳහා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් පරීක්ෂා කිරීමට මට නොහැකි විය. මෙම කරුණුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සම්බන්ධයෙන් කිසියම් ගැලපීම් අවශ්‍ය වේද යන්න මට නිගමනය කළ නොහැකි විය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය ව්‍යාචනය කිරීම

මෙම වාර්තාවේ මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතුකොට ගෙන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.2 වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ වාර්තා කිරීම

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 163(2) වගන්තිය මගින් නියම කරන පරිදි මම පහත සඳහන් කරුණු දක්වමි.

- (අ) මතය සඳහා පදනම, විෂය පථය සහ විගණනයේ සීමාවන් ඉහත දක්වා ඇත.

(ආ) මෙම වාර්තාවේ මතය සඳහා පදනම ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.3 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම
 විගණනයේදී පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති හා රෙගුලාසිවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛය	
(i) 5.1.3 ඡේදය	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද යාවත්කාලීන කළ සංයුක්ත සැලැස්ම හා වාර්ෂික අයවැය පිටපත් ඊළඟ මුදල් වර්ෂය ආරම්භවීමට දින 15කට පෙර විගණකාධිපතිවරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද එසේ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
(ii) 6.5.1 ඡේදය	ගිණුම් වර්ෂය ඉකුත්වී දින 60 ක් ඇතුළත වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තා විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සීමාසහිත ලංකා ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය සංස්ථාව විසින් භාවිතා කරනු ලැබූ පරිගණක සර්වර් යන්ත්‍රය 2019 සැප්තැම්බර් මාසයේ වෛරස් ආක්‍රමණයක් හේතුවෙන් අක්‍රීය වීමත් එම අවස්ථාවේ දී වෛරස් ආරක්ෂක (Firewalls) ස්ථාපිත කර නොතිබීමත් සහ උපස්ථ (Backups) තබා නොගැනීමත් හේතුවෙන් ගිණුම් පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය තොරතුරු විනාශ වූ බවත් මේ හේතුවෙන් 2017 සිට 2019 වර්ෂය දක්වා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කළ නොහැකි බවත් අංක BMC/IN/NAO/2022/AQ/01 දරන විගණන විමසුමට 2022 පෙබරවාරි 09 දිනැති සභාපතිගේ පිළිතුරු ලිපියෙන් දක්වා තිබුණි. එසේ වුවද පරිගණක පද්ධතියක පාලන ක්‍රම ක්‍රියාත්මක නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් වගකිව යුතු පාර්ශව හඳුනාගෙන විනය පියවර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
	තවද 2022 අප්‍රේල් 19 දින පැවති පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාවේ නියෝග මත මේ සම්බන්ධයෙන් 2022 අප්‍රේල් 28 දින අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට ද පැමිණිල්ලක් කර තිබුණද ඒ පිළිබඳව ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් තොරතුරු වාර්තා වී නොමැති අතර 2017 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වර්ෂ 4 කට අධික කාල පමාවකින් පසු 2022 අගෝස්තු 08 දින විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සමාගමේ මෙහෙයුම් වලින් වූ ප්‍රතිඵලය රු. 89,600,540 ක අලාභයක් වූ අතර එයට අනුරූපව ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු. 94,711,011 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා අලාභයේ රු.5,110,471ක (5%) අඩුවීමක් නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ මෙම අලාභය අඩුවීම සඳහා, පරිපාලන වියදම්, බෙදාහැරීමේ වියදම් හා මූල්‍ය හා වෙනත් වියදම්වල රු.49,250,123 ක වැඩිවීමක් වුවද ආදායම රු.99,674,341 කින් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්වෙන රු. 744,834,762 ක් වූ ගැණුම් වෙනුවෙන් 2006 ප්‍රසම්පාදන මර්ගෝපදේශ සංග්‍රහ අනුගමනය කර නොතිබුණු අතර ලියාපදිංචි වී තිබූ සැපයුම්කරුවන්ගෙන් පරිබාහිර වෙන් සැපයුම්කරුවන්ගෙන් මිලදී ගැනීම් සිදු කර තිබුණි.

4.2 වාහන පද්ධති කළමනාකරණය

විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ තොරතුරුවලට අනුව අමාත්‍යාංශය සතු වාහන 05 ක් සමාගම විසින් වසර ගණනාවක සිට භාවිතා කරන අතර එම වාහනවල අයිතිය පවරාගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1. වාර්ෂික වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති පොදු ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛ අංක පීර්ඩ්/12 හි 6.5.3 වගන්තිය ප්‍රකාරව 2015 වර්ෂයේ සිට වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.